

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W BIAŁYMSTOKU

15-062 Białystok, ul. Warszawska 57a
tel. sekr. (85) 732-50-91, centr. (85) 732-52-36
fax. (85) 732-50-91, e-mail: psse.bialystok@sanepid.gov.pl, www.gov.pl/web/psse-bialystok

Białystok, 25.06.2024 r.

Biuro Okręgowego Zarządu Podlaskiego
Polskiego Związku Działkowców
w Białymstoku
ul. Ciołkowskiego 2/5
15-245 Białystok
<podlaski@pzd.pl>

HK.9011.39.2024

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku w związku z występującymi na terenie Polski wysokimi temperaturami oraz wzrostem ryzyka namnażania się bakterii z rodzaju *Legionella* w instalacjach wewnętrznych uprzejmie informuje co następuje:

Znajduje się wiele źródeł narażenia, które mogą być przyczyną zakażenia legionelozą, np. głowice prysznicowe, klimatyzacja, baseny z hydromasażem, urządzenia do wspomagania oddychania, inhalatory, urządzenia nawilżające, fontanny ozdobne, instalacje doprowadzające wodę do urządzeń służących do rekreacji wodnej, czy urządzeń pełniących funkcje dekoracyjne jak również węże ogrodowe stosowane w ogrodach do podlewania roślin, wewnątrz których może dochodzić do zastoju wody (im mniejszy i rzadszy przepływ wody, tym większa szansa na rozwój bakterii, tzw. biofilmu) i inne urządzenia ze zraszaniem stosowane w ogrodach działkowych wytwarzające aerozol wodno-powietrzny (bakterie z rodzaju *Legionella* są szczególnie niebezpieczne w środowisku wszelkiego rodzaju aerozoli wodno-powietrznych). Brak lub mały przepływ wody, stagnacja skutkują między innymi spadkiem temperatury wody cieplej i ryzykiem wzrostu liczby mikroorganizmów, w tym bakterii z rodzaju *Legionella*. Zakażenie następuje drogą wziewną, zagrożenie stwarza więc samo przebywanie w pobliżu źródła aerozolu. Skażenie aerozolu wodnego jest wynikiem kolonizacji instalacji wodnej przez bakterie *Legionella*, czemu sprzyja m. in. brak kontroli narastania biofilmu np. wewnątrz urządzeń stosowanych do podlewania ogrodów. Podczas podlewania roślin należy więc zachować ostrożność poprzez niedopuszczanie do zastoin wody w urządzeniach ogrodowych nie dopuszczając tym samym do powstawania aerozolu wodnego poprzez rozpryskiwanie stagnującej wody.

Legionelozowe zapalenie płuc wywołane przez zakażenie bakteriami *Legionella* (postać płucna legionelozy, inna nazwa - choroba legionistów) jest typem ciężkiego zapalenia płuc,

wywołanego przez bakterie z rodzaju *Legionella*. Zakażenie bakteriami *Legionella* następuje w wyniku wdychania zawierających te bakterie mikroskopijnych kropelek wody zawieszonych w powietrzu (aerozoli). Bakterie *Legionella* żyją w wodzie i namnażają się w sprzyjających warunkach – na przykład w stojącej wodzie w sieciach wodociągowych w temperaturze od 25°C do 50°C (należy zapewnić właściwą temperaturę wody, tj.: co najmniej 55°C dla wody ciepłej, poniżej 25°C dla wody zimnej). Aerozole zawierające bakterie *Legionella* mogą powstawać na przykład w trakcie wypływu wody z kranu lub prysznica, czy też w niektórych instalacjach wentylacyjno-klimatyzacyjnych.

W celu zapobiegania kolonizacji systemów wodnych przez bakterie z rodzaju *Legionella* powinno się zapewniać i utrzymać w podgrzewaczach wody powyżej 55°C, utrzymywać całą instalację w czystości (poprzez czyszczenie podgrzewaczy wody z osadów), nie dopuszczać do powstania zastoin wody (m. in. w węzłach ogrodowych), biofilmu tworzącego się na wewnętrznej powierzchni rur, w węzłach ogrodowych, czy w podgrzewaczach wody. Ponadto podgrzewacz wody po dłuższym okresie użytkowania powinien być opróżniony z wody i poddany zabiegom czyszczenia. Wszystkie czynności konserwacyjne należy przeprowadzać zgodnie z instrukcjami producenta lub przez odpowiednie przeszkolone osoby.

Także instalacje wentylacyjno-klimatyzacyjne mogą być źródłem bakteriologicznego zanieczyszczenia powietrza bakterią *Legionella*. Urządzenia wentylacyjno-klimatyzacyjne, w miejscach, gdzie odbywa się nawilżanie powietrza mogą stać się również siedliskiem rozwoju pierwotniaków i ameb. Drogą infekcji jest aerozol powietrzno-kropelkowy. Wobec powyższego zaleca się przeprowadzanie okresowych kontroli czystości przewodów wentylacyjno-klimatyzacyjnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku przypomina o wdrożeniu wszelkich działań zapobiegających ewentualnemu zasiedlaniu przez bakterie *Legionella* wszelkich urządzeń stosowanych w ogrodach działkowych, minimalizując tym samym ryzyko zakażenia bakterią *Legionella*.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Białymstoku
Urszula Polowianiuk
/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/**